

EDUSKUNNAN VASTAUS 20/2002 vp

Hallituksen esitys laeiksi ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain ja tilintarkastuslain 1 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain ja tilintarkastuslain 1 §:n muuttamisesta (HE 7/2002 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 2/2002 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (398/1995) 85 a §, sellaisena kuin se on laissa 80/1999,
muutetaan 7 §:n 1 momentti, 8 ja 9 §, 10 §:n 1 momentti, 11 §, 12 §:n 2 momentti, 13, 15 ja 16 §, 17 §:n 2—4 momentti, 18 §:n 2 momentti, 22, 25 ja 27 §, 28 §:n 3 momentti, 29 §, 30 §:n 1 momentti, 32, 34, 39 ja 40 §, 41 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 42, 44, 46, 47, 49 ja 50 §, 52 §:n 4 momentti, 54 ja 64 §, 65 §:n 2—4 momentti, 66 ja 67 §, 68 §:n 2 ja 3 momentti, 70 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 73 §:n 2 momentti sekä 75, 77 ja 84 §,
sellaisina kuin niistä ovat 16, 44 ja 49 § osaksi mainitussa laissa 80/1999, 40 §, 41 §:n 2 momentti ja 84 § viimeksi mainitussa laissa, 66 § osaksi laissa 612/1997, 68 §:n 2 ja 3 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 77 § osaksi laissa 580/1998, sekä
lisätään lakiin uusi 34 a, 39 a, 40 a ja 40 b § seuraavasti:

7 §

Edustuston perustamisilmoitus

Ennen kuin ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa sijoittautumisoikeuden perusteella, Vakuutusvalvon-

taviraston on saatava vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta ilmoitus, jossa on riittävät tiedot perustettavaksi aiotun edustuston liiketoiminnasta, hallinnosta ja pääasiamiehestä. Vakuutustoiminnan harjoittamisena sijoittautumisoikeuden

perusteella pidetään edustuston perustamista Suomeen.

8 §

Vakuutusvalvontaviraston vastaus

Vakuutusvalvontaviraston on ilmoitettava kahden kuukauden kuluessa 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kyseiselle viranomaiselle ne yleisen edun vaatimat ehdot, joita noudattaen vakuutusliikettä on Suomessa harjoitettava.

9 §

Edustuston toiminnan aloittaminen

Edustusto voi aloittaa vakuutusliikkeen harjoittamisen Suomessa, kun ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö on saanut kotivaltionsa vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta tiedon 8 §:ssä tarkoitetuista ehdoista, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen ilmoitti vakuutusyhtiölle edustuston perustamista koskevien tietojen lähettämisestä Vakuutusvalvontavirastolle.

10 §

Vapaan tarjonnan aloittamisilmoitus

Ennen kuin ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa palvelujen vapaan tarjonnan perusteella, Vakuutusvalvontaviraston on saatava ilmoitus vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta.

11 §

Vapaan tarjonnan aloittaminen

Ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö voi aloittaa vakuutuspalvelujen vapaan tarjonnan Suomessa

saatuaan kotivaltionsa vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta tiedon siitä, että viranomainen on lähettänyt vakuutuspalvelujen vapaan tarjonnan aloittamisilmoituksen Vakuutusvalvontavirastolle.

12 §

Tietojen muutokset

Vakuutusyhtiön on lisäksi ilmoitettava edustuston perustamisilmoitukseen sisältyvien tietojen muutoksista Vakuutusvalvontavirastolle vähintään kuukautta ennen aiotun muutoksen tekemistä.

13 §

Toimiluvan peruuttamisen vaikutukset

Jos ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle sen kotivaltiossa myönnetty toimilupa peruutetaan, vakuutusyhtiön on viipymättä ilmoitettava asiasta Vakuutusvalvontavirastolle. Virasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten yhtiön toiminta Suomessa on tällöin lopetettava. Ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö ei voi toimiluvan peruuttamisen jälkeen antaa Suomessa uusia vakuutuksia.

15 §

Kotivaltion viranomaisen toimivalta Suomessa

Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavalla viranomaisella on oikeus tarkastaa Suomessa sijaitsevan ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön edustuston toimintaa joko itse tai edustajansa välityksellä sen ilmoitettua asiasta Vakuutusvalvontavirastolle. Virastolla on oikeus osallistua tarkastukseen.

Vakuutusvalvontavirasto voi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen pyynnöstä ottaa haltuunsa yhtiön hallinnassa Suomessa olevaa omaisuutta taikka kieltää yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta tällaista omaisuutta, jos vakuutusyhtiö ei kotivaltion valvontaviranomai-

sen mukaan täytä kyseisessä valtiossa vakuutus-
tekniselle vastuuvälille tai vakavaraisuudelle
asetettuja vaatimuksia.

16 §

*Sosiaali- ja terveysministeriön ja Vakuutusval-
vontaviraston oikeus saada tietoja ja tarkastus-
oikeus*

Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön on annetta-
va sosiaali- ja terveysministeriölle sekä Vakuu-
tusvalvontavirastolle niiden määräämässä koh-
tuullisessa ajassa yhtiöstä ja toiminnastaan Suo-
messä tietoja, jotka ovat tarpeen tässä laissa sää-
dettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus tarkas-
taa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön Suomen
edustuston liikettä ja muuta toimintaa. Virastol-
la on oikeus suorittaa tarkastuksia edustuston ti-
loissa.

Jos erityistä syytä on, Vakuutusvalvontavi-
rasto voi ottaa haltuunsa tarkastuksen alaisia
asiakirjoja. Yhtiön pyynnöstä niistä on annetta-
va yhtiölle jäljennös maksutta.

17 §

Pakkokeinot

— — — — —
Jos 1 momentissa tarkoitettua kehotusta tai
kieltoa ei noudateta, Vakuutusvalvontaviraston
on ilmoitettava asiasta ulkomaisen ETA-vakuu-
tusyhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta
vastaavalle viranomaiselle.

Jos ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kotival-
tion vakuutustarkastuksesta vastaavan viran-
omaisen toimenpiteet osoittautuvat riittämättö-
miksi ja yhtiö jatkaa virheellistä menettelyään,
Vakuutusvalvontavirasto voi ilmoitettuaan
asiasta yhtiön kotivaltion vakuutustarkastukses-
ta vastaavalle viranomaiselle asettaa uhkasakon
antamansa kehotuksen tai kiellon noudattami-
sen tehostamiseksi, ottaa haltuunsa yhtiön hal-
linnassa Suomessa olevaa omaisuutta tai kieltää

yhtiötä antamasta Suomessa uusia vakuutuksia,
kunnes asia on korjattu. Uhkasakon tuomitsee
maksettavaksi ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön
edustuston sijaintipaikan lääninhallitus tai, jol-
lei yhtiöllä ole edustustoa Suomessa, Etelä-Suo-
men lääninhallitus.

Jos ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön toimin-
ta vaarantaa vakuutetut edut, Vakuutusvalvonta-
virasto voi ryhtyä 3 momentissa mainittuihin
toimenpiteisiin noudattamatta 1 ja 2 momentis-
sa säädettyä menettelyä ja ilmoittamatta asiasta
etukäteen yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuk-
sesta vastaavalle viranomaiselle.

18 §

Oikeus harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa

— — — — —
Suomessa tapahtuvaa toimintaansa varten yh-
tiön on perustettava tänne edustusto, jota johtaa
Vakuutusvalvontaviraston hyväksymä pääasia-
mies.

22 §

Toiminnan aloittaminen

Pääasiamiehen on viipymättä ilmoitettava
Vakuutusvalvontavirastolle toiminnan aloitta-
misesta ja edustuston osoitteesta.

25 §

Pääasiamiehen hyväksymistä koskeva hakemus

Vakuutusvalvontavirasto hyväksyy kolman-
nen maan vakuutusyhtiön hakemuksesta tämän
valtuuttaman pääasiamiehen. Hakemukseen on
liitettävä pääasiamiehelle annettu valtakirja ja
selvitys siitä, että pääasiamies täyttää 24 §:ssä
säädetty vaatimukset.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa
tarkempia määräyksiä pääasiamiehelle annetta-
vasta valtakirjasta ja 1 momentissa tarkoitetusta
selvityksestä.

27 §

Väliaikainen pääasiamies

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiöllä ei ole Suomessa 24 §:ssä säädetty vaatimukset täyttävää pääasiamiestä tai tämän sijaista, Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä väliaikainen pääasiamies hoitamaan pääasiamiehen tehtävää, kunnes yhtiö on valtuuttanut uuden pääasiamiehen, jonka virasto on hyväksynyt, tai pääasiamiestä koskeva este on lakannut. Yhtiön on suoritettava väliaikaiselle pääasiamiehelle palkkio, jonka määrän virasto päättää.

28 §

Edustuston peruspääoma

Yhtiön toimittua Suomessa kolme vuotta Vakuutusvalvontavirasto voi hakemuksesta liikkeen laajuuden ja laadun huomioon ottaen hyväksyä 1 momentissa säädettyä pienemmän peruspääoman, jonka tulee kuitenkin olla vähintään puolet siinä säädetystä määrästä. Virasto voi peruuttaa tässä tarkoitetun hyväksymisensä tai muuttaa sitä.

29 §

Vakuus

Edustuston peruspääomasta vähintään puolet on asetettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksymään suomalaiseen talletuspankkiin tai Suomeen sijoittautuneen ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttoriin vakuudeksi viraston määräämin ehdoin.

Toiminnan aikana vakuuden arvon on aina oltava vähintään 30 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettua toimintapääoman vähimmäismäärän suuruinen.

Vakuuden on oltava vastuuvelan katteeksi kelpaavia ja Vakuutusvalvontaviraston antamien tarkempien määräysten mukaisia arvopapereita tai sitoumuksia. Kolmannen maan vakuutusyhtiö voi viraston määräämällä tavalla

vaihtaa niitä tai saada niitä takaisin. Yhtiön on huolehdittava, ettei vakuuden arvo alita 1 ja 2 momentissa säädettyä vähimmäismäärää.

Vakuutena olevia varoja saadaan käyttää ainostaan sellaisten vakuutussopimuksiin perustuvien velkojen maksamiseen, jotka koskevat yhtiön Suomessa harjoittamaa ensivakuutusliikettä.

30 §

Edustuston toimintapääoma

Edustuston toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla edustuston varojen on katsottava ylittävän edustuston velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset. Edustuston toimintapääomasta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä vakuutusyhtiölaissa säädetään vakuutusyhtiön toimintapääomasta. Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä edustuston toimintapääoman laskemisesta.

32 §

Lupa poiketa pääomavaatimuksista

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiöllä on toimilupa vakuutusliikkeen harjoittamiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvassa muussa valtiossa, Vakuutusvalvontavirasto voi yhtiön hakemuksesta myöntää yhtiölle luvan poiketa 28—31 §:ssä säädettyistä vaatimuksista, jos yhtiön koko Euroopan talousalueella harjoittaman ensivakuutusliikkeen vakavaraisuuden valvonnasta vastaa Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion vakuutustoimintaa valvova viranomainen.

34 §

Vastuuvelan kate

Vastuuvelka on katettava siten kuin vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 ja 3 a §:ssä säädetään. Katteeseen kuuluvien varojen on kuitenkin sijaittava Suomessa.

Vastuuvelan kattamiseen ei saa käyttää 29 §:ssä tarkoitettua vakuutta.

Katteeseen kuuluvat varat on säilytettävä Vakuutusvalvontaviraston määräämällä tavalla.

34 a §

Sijoitussuunnitelma

Kolmannen maan vakuutusyhtiön pääasiamiehen on laadittava suunnitelma edustuston varojen sijoittamisesta (*sijoitussuunnitelma*).

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sijoitussuunnitelman laatimisesta.

39 §

Vakuutusvalvontavirastolle toimitettavat selvitykset

Kolmannen maan vakuutusyhtiön on vuosittain laadittava Vakuutusvalvontaviraston vahvistaman kaavan mukainen kertomus edustuston toiminnasta ja tilasta sekä viraston antamien määräysten mukainen selostus vastuuvelan laskeamisesta ja, jos kysymys on henkivakuutusyhtiöstä, tutkimus vakuutusliikkeestä. Kertomukseen on liitettävä todistus siitä, että peruspääomaa vastaavat varat, asetettu vakuus ja vastuuvelan kate vastaavat 28, 29 ja 34 §:ssä säädettyjä vaatimuksia. Pääasiamiehen tulee toimittaa tässä tarkoitettut asiakirjat virastolle sen määräämässä ajassa.

39 a §

Tilintarkastus

Kolmannen maan vakuutusyhtiön edustustolla on oltava vähintään yksi tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Tilintarkastajana ja varatilintarkastajana saa olla vain tilintarkastuslain (936/1994) 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja. Vähintään yhden tilintarkastajan ja yhden varatilintarkastajan on kuitenkin oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö.

Vakuutusvalvontaviraston on määrättävä edustustolle tilintarkastaja, jos:

1) hyväksyttyä tilintarkastajaa tai varatilintarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai tilintarkastuslain mukaisesti;

2) tilintarkastajalla ei ole tilintarkastuslain 10 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta; taikka

3) tilintarkastaja ei ole tilintarkastuslain 23 tai 24 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton.

Tilintarkastajan velvollisuudesta ilmoittaa Vakuutusvalvontavirastolle vakuutusyhtiötä koskevista seikoista ja päätöksistä on soveltuvin osin voimassa, mitä vakuutusyhtiölain 9 luvun 3 a §:ssä säädetään.

Edustuston tilintarkastuksesta on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä tilintarkastuslaissa säädetään.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita edustuston tilintarkastuksen suorittamisesta.

40 §

Edustuston tilinpäätös

Kolmannen maan vakuutusyhtiön edustuston kirjanpidossa ja tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kirjanpitolakia (1336/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevista säännöksistä taikka 40 a tai 40 b §:n nojalla annetusta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksesta tai mainittujen pykälien nojalla annetuista Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Kirjanpitolain 3 luvun 1 §:n 3—5 momenttia, 2 §:n 2 momenttia, 9 §:n 1—4 momenttia, 11 §:ää ja 13 §:n 1 momenttia, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 3—5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 4 §:ää, 12 §:n 2 momenttia, 13, 16, 17 ja 20 §:ää sekä 6 ja 7 lukua ei sovelleta edustuston tilinpäätöksen laatimiseen.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, edustuston tilinpäätökseen sovelletaan soveltuvin osin vakuutusyhtiölain 10 luvun 4, 4 a—4 e ja 10 §:n säännöksiä sekä osakeyhtiölain (734/1978) 11 luvun 6 a §:n, 9 §:n 2 ja 6 momentin ja 9 a §:n säännöksiä. Mitä mainituissa lain-

kohdissa säädetään osakkeista ja osakepääomasta, koskee soveltuvin osin takuuosuuksia ja takuupääomaa sekä muita yhtiöosuuksia ja niistä muodostuvaa peruspääomaa.

40 a §

Tilinpäätösasiakirjat ja tilinpäätöksen rekisteröinti

Kolmannen maan vakuutusyhtiön edustuston tilinpäätökseen kuuluvien asiakirjojen on oltava selkeitä, ja tilinpäätöksen on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus. Tilinpäätöstä varmentamaan on laadittava tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt, joista annetaan tarkemmat säännökset sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä erittelyistä.

Tilinpäätös on annettava tilintarkastajille neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Edustuston on ilmoitettava tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus patentti- ja rekisterihallitukselle rekisteröitäviksi kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

40 b §

Tilinpäätöstä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä poikkeukset

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat säännökset kolmannen maan vakuutusyhtiön edustuston tuloslaskelman ja taseen kaavasta sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista ja toimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset edustuston tilinpäätöksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevien tämän lain säännösten, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitettujen asetuksen sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta edustustoon.

Vakuutusvalvontavirasto voi edustuston hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 3 momentissa tarkoitetuista säännöksistä ja määräyksistä, jos poikkeaminen on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi edustuston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu asetus, määräys, ohje, lausunto tai lupa on kirjanpitolain tai kirjanpitoasetuksen yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, ministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen asetuksen, määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydyttävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 40 a §:n 2 momentista, tuloslaskelman ja taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista, liitetiedoista ja toimintakertomuksen tarkemmasta sisällöstä sekä kirjanpitolain 3 luvun 6 §:stä.

41 §

Pääasiamiehen toimittamat selvitykset

Pääasiamiehen on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle:

Pääasiamiehen on annettava sosiaali- ja terveysministeriölle ja Vakuutusvalvontavirastolle niiden määräämässä kohtuullisessa ajassa yhtiöstä ja sen toiminnasta Suomessa muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, jotka ovat tarpeen tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

42 §

Pääasiamiehelle asetettava uhkasakko

Vakuutusvalvontavirasto voi velvoittaa pääasiamiehen toimittamaan virastolle 22 ja 39, 40, 40 a ja 41 §:ssä tarkoitettujen asiakirjat ja tiedot. Virasto voi asettaa uhkasakon veloitteen noudattamisen tehostamiseksi.

Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi kolmannen maan vakuutusyhtiön edustuston sijaintipai-

kan lääninhallitus tai, jollei yhtiöllä ole edustustoa Suomessa, Etelä-Suomen lääninhallitus.

44 §

Pakkokeinot

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa kolmannen maan vakuutusyhtiölle huomautuksen, kehottaa yhtiötä korjaamaan asian määräajassa tai kieltää yhtiötä jatkamasta sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston virheellisenä pitämää menettelyä, jos vakuutusyhtiö ei noudata lakia, toimilupansa, yhtiöjärjestyä tai sääntöjä, tämän lain nojalla annettua säännöstä tai määräystä taikka sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston tämän lain nojalla antamaa päätöstä, jos yhtiö on käyttänyt hyvän vakuutustavan vastaisia menettelytapoja taikka jos yhtiön toiminnassa on ilmennyt väärinkäytöksiä.

Vakuutusvalvontavirasto voi asettaa uhkasakon 1 momentissa tarkoitetun kehotuksen tai kiellon noudattamisen tehosteeksi. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi kolmannen maan vakuutusyhtiön edustuston sijaintipaikan lääninhallitus tai, jollei yhtiöllä ole edustustoa Suomessa, Etelä-Suomen lääninhallitus.

Jollei 1 momentissa tarkoitettua kehotusta tai kieltä noudateta, Vakuutusvalvontavirasto voi kieltää kolmannen maan vakuutusyhtiötä antamasta uusia vakuutuksia, kunnes asia on korjattu.

46 §

Tervehdyttämissuunnitelma ja rahoitussuunnitelma

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen edustuston toimintapääoma on pienempi kuin 30 §:n 2 tai 3 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, yhtiön on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi edustuston taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma.

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen edustuston toimintapääoma on pienempi kuin

30 §:n 2 tai 3 momentin mukainen takuumäärä, yhtiön on viipymättä toimitettava Vakuutusvalvontaviraston hyväksyttäväksi edustuston lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma.

47 §

Oikeus varojen haltuunottoon

Vakuutusvalvontavirasto voi ottaa haltuunsa kolmannen maan vakuutusyhtiön hallinnassa olevaa omaisuutta taikka kieltää yhtiötä luovuttamasta tai panttaamasta tällaista omaisuutta, jos:

- 1) vakuutusyhtiön toimilupa on peruutettu;
- 2) vakuutusyhtiö ei täytä 34 §:n mukaisia vastuvelan katetta koskevia vaatimuksia;
- 3) kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen edustuston toimintapääoma on pienempi kuin 30 §:n 2 tai 3 momentin mukainen takuumäärä;
- 4) kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomen edustuston toimintapääoma on pienempi kuin 30 §:n 2 tai 3 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä ja virastolla on aihetta olettaa edustuston taloudellisen tilan edelleen heikkenevän taikka virasto katsoo edustuston olevan joutumassa tällaiseen tilaan; sekä
- 5) vakuutusyhtiö ei ole noudattanut viraston tämän lain nojalla antamaa kehotusta täydentää edustuston peruspääomaa vastaavia varoja tai asettamaansa vakuutta.

49 §

Selvitysmiesten asettaminen

Jos kolmannen maan vakuutusyhtiön toimilupa on peruutettu tai muutoin lakannut olemasta voimassa, yhtiön on viipymättä asetettava pääasiamiehen tilalle selvitysmies huolehtimaan yhtiön Suomessa harjoittaman vakuutusliikkeen selvittämisestä. Vakuutusvalvontavirastolla on lisäksi oikeus määrätä yksi selvitysmies. Virastolla on niin ikään oikeus, kunnes yhtiö on asettanut selvitysmiehen, määrätä väliaikainen selvitysmies.

Selvitysmiehestä ja väliaikaisesta selvitysmiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä täs-

sä laissa säädetään pääasiamiehestä ja väliaikaisesta pääasiamiehestä.

Jos selvitysmiehet eivät ole yhden vuoden kuluessa toimiluvan voimassaolon lakkaamisesta aikaansaaneet suunnitelmaa vakuutuskannan luovuttamisesta 66 §:n mukaisesti tai jollei vakuutusliikettä muutoin ole mainitussa ajassa selvitetty, Vakuutusvalvontavirasto voi määrätä ajankohdan, jolloin muut kuin liikennevakuutuslain (279/1959), potilasvahinkolain (585/1986) ja tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaiset vakuutukset päättyvät, sekä ajankohdan, jolloin mainittujen lakien mukaisten vakuutusten vakuutuskanta ja sitä vastaava omaisuus siirretään erityisestä selvityspesästä Liikennevakuutuskeskuksen, Potilasvakuutuskeskuksen ja Tapaturmavakuutuslaitosten liiton hallinnoitavaksi. Vakuutuskannan ja sitä vastaavan omaisuuden siirtämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä vakuutusyhtiölain 16 a luvun 9 §:ssä ja tämän lain 68 §:n 2 momentissa säädetään vakuutuskannan luovuttamisesta. Muutoin noudatetaan soveltuvin osin, mitä vakuutusyhtiölain 15 luvun 14 §:ssä säädetään.

50 §

Selvitysmenettelyä koskeva kertomus

Tehtävänsä suoritettuaan selvitysmiesten tulee viipymättä laatia selvitysmenettelyä koskeva kertomus ja toimittaa se Vakuutusvalvontavirastolle.

52 §

Kolmannen maan vakuutusyhtiön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin

Kun yhtiön omaisuus on luovutettu konkurssiin, tuomioistuimen tulee viipymättä ilmoittaa siitä ja paikalletulopäivästä Vakuutusvalvontavirastolle. Tuomioistuimen tulee niin ikään, jos virasto tekee siitä esityksen, määrätä valittujen lisäksi uskotuksi mieheksi ja toimitsijamieheksi viraston ehdottama henkilö.

54 §

Erityinen selvityspesä

Mitä 29 §:n 4 momentissa ja 53 §:ssä säädetään vakuutena olevien varojen käyttämisestä ja etuoikeudesta luetteloituna katteena olevaan omaisuuteen, noudatetaan sen estämättä, että kolmannen maan vakuutusyhtiön omaisuus on luovutettu konkurssiin. Vakuutusvalvontaviraston on kuitenkin määrättävä vakuutena ja luetteloituna katteena oleva omaisuus erotettavaksi konkurssihallinnosta erityiseksi selvityspesäksi. Siihen on myös viipymättä siirrettävä niin suuri määrä yhtiön muuta omaisuutta, että erityisen selvityspesän omaisuus vastaa 33 §:ssä tarkoitettua vastuovelkaa ja arvioituja selvityskustannuksia.

Vakuutusvalvontaviraston tulee samalla määrätä yksi tai useampi toimitusmies hoitamaan erityistä selvityspesää. Toimitusmiehille suoritetaan pesän varoista palkkio, jonka määrän virasto päättää. Toimitusmiehistä on soveltuvin osin voimassa, mitä tässä laissa säädetään selvitysmiehistä.

Kun erityisen selvityspesän selvitys on saatettu loppuun, jäljellä oleva omaisuus luovutetaan konkurssipesään.

64 §

Ulkomaisen vakuutusyhtiön oikeus kannanluovutukseen

Ulkomainen vakuutusyhtiö (*luovuttava yhtiö*), joka harjoittaa tässä laissa tarkoitettua vakuutusliikettä Suomessa, voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella luovuttaa kyseiseen vakuutusliikkeeseen kuuluvien vakuutussovimusten vakuutuskannan suomalaiselle tai ulkomaiselle vakuutusyhtiölle (*vastaanottava yhtiö*) tässä luvussa säädettyissä tapauksissa.

Vakuutusvalvontaviraston on annettava suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen, jollei toimenpide loukkaa vakuutusten käsittämiä etuja ja jollei sen katsota vaarantavan vakuutustoiminnan tervettä kehitystä ja jos vakuutuskannan luovuttamiselle tässä luvussa asetetut

muut edellytykset täyttyvät. Virastolla on oikeus liittää suostumuksen antamiseen ehdot, joita virasto pitää tarpeellisina vakuutusten käsittämien etujen tai vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

65 §

Ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön kannan luovuttaminen

Vakuutusvalvontavirasto antaa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön pyynnöstä suostumuksen vakuutuskannan luovutukseen, jos vahinkovakuutus sopimuksen kattama riski sijaitsee Suomessa, jos henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti Suomessa tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee Suomessa.

Jos vastaanottavana yhtiönä on suomalainen vakuutusyhtiö, Vakuutusvalvontaviraston on lisäksi annettava luovuttavan vakuutusyhtiön vakuutustarkastuksesta vastaavalle viranomaiselle lausunto siitä, onko vastaanottavalla yhtiöllä vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

Vakuutusvalvontaviraston on päätettävä 2 momentissa tarkoitetun suostumuksen tai 3 momentissa tarkoitetun lausunnon antamisesta kolmen kuukauden kuluessa ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen pyynnön saapumisesta. Muussa tapauksessa viraston katsotaan antaneen suostumuksen vakuutuskannan luovuttamiseen tai vahvistaneen vakuutusyhtiön toimintapääoman riittävyyden.

66 §

Kolmannen maan vakuutusyhtiön kannan luovuttaminen

Sen estämättä, mitä vakuutusyhtiölain 16 a luvun 14 §:ssä säädetään, kolmannen maan vakuutusyhtiö voi Vakuutusvalvontaviraston suostumuksella luovuttaa Suomen edustustostaan kä-

sin tehtyjen vakuutus sopimusten vakuutuskannan suomalaiselle vakuutusyhtiölle tai sellaiselle ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle tai kolmannen maan vakuutusyhtiölle, jolla on edustusto Suomessa.

Vakuutusvalvontaviraston on ennen suostumuksen antamista hankittava suostumus sen Euroopan talousalueeseen kuuluvan muun valtion vakuutustarkastuksesta vastaavalta viranomaiselta, jossa vahinkovakuutus sopimuksen kattama riski vakuutusyhtiölain 2 a luvun 10 §:n mukaan sijaitsee tai jossa henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee.

Jos vastaanottavana yhtiönä on ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö, Vakuutusvalvontaviraston on ennen suostumuksen antamista hankittava yhtiön kotivaltion vakuutustarkastuksesta vastaavan viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

Jos vastaanottavana yhtiönä on toinen kolmannen maan vakuutusyhtiö, jolla on edustusto Suomessa ja vastaanottavan yhtiön koko Euroopan talousalueella harjoittaman ensivakuutus liikkeen vakavaraisuuden valvonnasta vastaa muun Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kuin Suomen vakuutustarkastuksesta vastaava viranomainen, Vakuutusvalvontaviraston on hankittava tämän viranomaisen vahvistus siitä, että vastaanottavalla yhtiöllä on vakuutuskannan luovutus huomioon ottaen riittävä toimintapääoma.

67 §

Suostumuksen tai vahvistuksen saamiselle asetettu määräaika

Jos Vakuutusvalvontavirasto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö on saapunut vastaanottajalle, saanut vastausta niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden vakuutustarkastuksesta vastaavilta viranomaisilta, joilta virasto on 66 §:n nojalla pyytänyt vahvistusta tai suostumusta, näiden katsotaan vahvista-

neen vastaanottavan yhtiön toimintapääoman riittävyys tai vastaavasti antaneen suostumuksensa vakuutuskannan luovuttamiseen.

68 §

Kannanluovutuksiin sovellettava menettely

Mitä vakuutusyhtiölain 16 a luvun 9 §:ssä säädetään vakuutuskannan luovuttamisesta, on soveltuvin osin voimassa, kun kyse on 66 §:ssä tarkoitetusta vakuutuskannan luovuttamisesta. Vakuutusyhtiölain 16 a luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitettu kuulutus julkaistaan kuitenkin luovuttavan yhtiön kustannuksella. Luovuttavaa yhtiötä ei ole kuitenkaan velvoitettava antamaan yhtiön osakkaille tietoa edellä mainitusta kuulutuksesta. Vakuutuskannan luovuttamista koskevat asiakirjat on pidettävä Vakuutusvalvontavirastossa nähtävinä vakuutusyhtiölain 16 a luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun määräajan loppuun.

Vastaanottavan yhtiön on ilmoitettava 65 tai 66 §:ssä tarkoitetusta vakuutuskannan luovuttamisesta virallisessa lehdessä ja ainakin yhdessä vakuutuskannan luovuttaneen yhtiön Suomen edustuston sijaintipaikan sanomalehdessä sekä lisäksi siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarvittaessa määrää kuukauden kuluessa vakuutuskannan siirtymisestä, jos vahinkovakuutuksen kattama riski sijaitsee Suomessa, jos henkivakuutuksen ottaja asuu vakinaisesti Suomessa tai, jos henkivakuutuksen ottaja on oikeushenkilö, se oikeushenkilön toimipaikka, johon sopimus liittyy, sijaitsee Suomessa. Ilmoituksen tulee sisältää maininta vakuutusyhtiölain 16 a luvun 12 §:n 1 momentissa tarkoitetusta vakuutuksenottajan oikeudesta irtisanoa vakuutus sopimuksensa. Jos luovuttavalla yhtiöllä ei ole edustustoa Suomessa, vakuutuskannan luovuttamisesta on virallisen lehden lisäksi ilmoitettava ainakin yhdessä Suomessa ilmestyvässä sanomalehdessä sekä lisäksi siten kuin virasto tarvittaessa määrää.

70 §

Ulkomaisista vakuutusyhtiöistä pidettävä rekisteri

Vakuutusvalvontavirasto pitää rekisteriä Suomessa toimivista ulkomaisista vakuutusyhtiöistä. Rekisteriin merkitään:

Ulkomaisen vakuutusyhtiön on ilmoitettava rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista viipymättä Vakuutusvalvontavirastolle.

73 §

Pääasiamiehen vahingonkorvausvelvollisuus

Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

75 §

Vakuutusyhtiön lukuun toimiminen Suomessa

Jos Vakuutusvalvontavirastolla on syytä otaksua, että joku harjoittaa ulkomaisen vakuutusyhtiön lukuun Suomessa tässä laissa tarkoitettua toimintaa tekemättä 7 tai 10 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai ilman 18 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimilupaa, viraston on hankittava siitä selvitystä ja tarvittaessa kehoitettava asianomaista määrääjää tekemään 7 tai 10 §:ssä tarkoitettu ilmoitus, hakemaan toimilupaa, muuttamaan toimintaansa viraston ilmoittamalla tavalla tai lopettamaan toimintansa.

77 §

Vakuutusyhtiörikos

Joka Vakuutusvalvontaviraston 15 §:n 2 momentin, 17 §:n 3 momentin tai 47 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti luovuttaa tai panttaa yhtiön hallinnassa Suomessa olevaa omai-

suutta, on tuomittava siten kuin vakuutusyhtiölaissa säädetään vakuutusyhtiörikoksesta.

84 §

Muutoksenhaku

Sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Lääninhallituksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen, jolla uhkasakko on tuomittu maksettavaksi, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston päätös, joka on annettu 13 §:n, 15 §:n 2 momentin, 16 §:n, 17 §:n 1, 3 tai 4 momentin, 41 §:n, 43 §:n 1 momentin, 44 §:n 1 tai 3 momentin, 45 tai 47 §:n, 49 §:n 1 momentin taikka 54 §:n nojalla, voidaan panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain 34 a §:n mukainen sijoitus suunnitelma on laadittava kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Tämän lain 39 a §:ssä säädetyt vaatimukset täyttävä tilintarkastaja ja varatilintarkastaja on ensimmäisen kerran valittava tarkastamaan kolmannen maan vakuutusyhtiön edustuston sen tilikauden kirjanpito, tilinpäätös ja hallinto, joka ensimmäisenä päättyy tämän lain tultua voimaan.

Laki

tilintarkastuslain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä lokakuuta 1994 annetun tilintarkastuslain (936/1994) 1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1719/1995, seuraavasti:

1 §

Sovellettamisala

Mitä tässä laissa säädetään yhteisön ja säätiön kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastuksesta, sovelletaan myös sellaisen ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliikkeen tilintarkastukseen, jonka tilinpäätöstä ei laadita, tarkasteta ja julkisteta Euroopan yhteisön säädösten mukaisesti tai vastaavalla tavalla. Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta ulkomaisen luotto- tai rahoituslaitoksen sivukonttorin tilintarkastukseen. Ulkomaisen vakuutusyhtiön edustuston tilintarkastukseen tätä lakia sovelletaan siten kuin ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

EV 20/2002 vp — HE 7/2002 vp

Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 2002
